

Diana Russo is zelfstandig HR/organisatieadviseur en houdt zich bezig met de impact van nieuwe (technologische) ontwikkelingen op samenwerken, communiceren en de manier waarop wij werk organiseren. www.dianarusso.nl

DE OUDE WERELD VERGAAT... BLIJF (NIET) IN DE GROT!

Zo'n jaar geleden zag ik met mijn kinderen de film *The Croods* over een familie holbewoners die in hun oude, vertrouwde wereldje leeft, met lijfspreuken als: 'Blijf in de grot!', 'Wees nooit niet bang' en 'Nieuw is altijd slecht'.

Anders dan haar familie wil dochter Eep wel graag de wereld ontdekken. Zij gaat op onderzoek uit en komt Guy tegen. Guy heeft visioenen over het einde van de wereld en overtuigt de familie mee te gaan naar een nieuwe wereld. De Croods verlaten hun vertrouwde grot en gaan op reis, met alle gevaren en onzekerheden van dien. Onderweg moeten ze een grote kloof overbruggen. Guy en Eep gaan zonder aarzelen naar de overkant. Zal de rest volgen?

Het einde van een tijdperk

In deze situatie zitten organisaties momenteel ook. De oude, op het industriële tijdperk gebaseerde wereld stort in. Hiërarchische organisatiestructuren brokkelen af, gangbare managementinzichten staan onder druk en oud communicatiegedrag lijkt niet aan te sluiten bij nieuwe digitale toepassingen. Er ontstaat een nieuwe wereld met dito informatie- en communicatiesystemen, samenwerkingsvormen en organisatiestructuren.

En terwijl de oude wereld vergaat, wordt de kloof steeds groter. De nieuwe wereld verandert sneller en sneller, en degenen die de sprong naar de overkant al hebben gemaakt blijven niet zitten wachten totdat de achterblijvers ook eindelijk de sprong wagen.

Blijf (niet) in de grot!

Toch zijn er genoeg organisaties die in de grot blijven. Zij doen niet mee aan de drukte rond om Social Media, Het Nieuwe Werken en Bring Your Own Device. Zij denken dat deze ontwikkelingen niet op hen van toepassing zijn of dat het om een hype gaat. Zelfgenoegzaamheid of angst voor verandering maakt dat zij op de oude en vertrouwde manier blijven communiceren, samenwerken en leidinggeven. De vraag is hoe lang ze dat volhouden. Kunnen organisaties die besluiten in de grot te blijven op termijn overleven? Waarschijnlijk niet. De huidige veranderingen lijken fundamentele *game changers* te zijn en bovendien onomkeerbaar. Het is slechts een kwestie van tijd.

Spring over de kloof!

Sommige organisaties hebben de sprong over de kloof al gewaagd. Zij hebben bij de eerste tekenen van een veranderende wereld de noodzaak en mogelijkheden gezien om de oude en stagnerende organisatie om te vormen tot een wendbare

en platte. Maar is het wel verstandig om met de opkomende 'Like-moeheid' een Facebook-campagne op te zetten? Wat moeten we met dat Google+? En moeten we écht doorgaan met Het Nieuwe Werken als sommigen alweer terugtrekkende bewegingen maken? Wellicht is het verstandig af te wachten totdat deze vernieuwingen in een volgende fase komen?

Weet wel dat je met wachten het risico loopt dat je niet op tijd de oversteek kunt maken en samen met de oude wereld ten onder gaat. Je moet dus wel een heel goede reden hebben om niet nú in actie te komen!

De wereld is voorgoed veranderd

Terug naar de film. Wanneer ze tijdens hun reis worden bedreigd, zoeken *The Croods* hun toevlucht in een grot. Ze denken daar veilig te zijn: dat was in de oude wereld ook zo. Maar deze grot blijkt een prehistorisch monster te zijn en ze komen juist verder in de problemen. Oude oplossingen en oud gedrag blijken niet meer te werken in de nieuwe wereld.

Met alleen over de kloof springen, ben je er dus niet. Je zult je als organisatie moeten aanpassen aan de nieuwe wereld. Dat betekent oude gebruiken en gewoontes overboord zetten en nieuw gedrag omarmen en stimuleren. Soms lastig, maar de moeite ook meer dan waard.

Hoe het afliep?

In de film wordt iedereen uiteindelijk gedwongen om over de kloof te springen, omdat de oude wereld simpelweg instort. Ook is het geen optie om eenmaal aan de overkant bij de afgrond te blijven hangen. Blijvend instortingsgevaar maakt dat iedereen verder moet. Op pad naar de onbekende en 'gevaarlijke' nieuwe wereld om daar een nieuw thuis te bouwen. Dat lukt ook op een prachtige plek: mooier, opener en toekomstbestendiger dan voorheen.

Met het instorten van het industriële tijdperk hebben organisaties evenmin de optie om – bewust of onbewust – in de grot te blijven. De oude wereld bestaat straks niet meer. Visie, organisatiecultuur en persoonlijke drijfveren bepalen de mate en timing van verandering. Maar dat organisaties over die kloof heen moeten, is een gegeven. Spring!